

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 213. Pœnitens, antequam sit justificatus, pro peccatis suis
satisfacere potest, dummodò deposuerit affectum ad mortale peccatum,
operaque satisfactoria faciat corde contrito, & satagente per ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

Ratio posterioris partis est, tum quia similiter oratio & elemosyna non definit esse satisfactoria, ex eo quod pro defunctis fiat. Tum quia iustus à Confessario talem vel talem orationem, elemosynam, seu aliam poenitentiam facere pro defunctis, non idcirco definit ex opere operato satisfacere pro seipso. Ut enim n. 2603. dixi ex sancto Thoma, *opus quod facit ex injunctioe Sacerdotis, dupliciter valet poenitenti. Uno modo ex natura operis, id est ex opere operantis. Alio modo ex viclavium, id est ex opere operato.* In dicto vero casu valorem operis sui ex opere operantis sic applicat defunctis, ut valor ejusdem ex opere operato maneat sibi, utpote quem pro arbitrio suo alienare non potest.

CAPUT CCXIII.

Poenitens, antequam sit justificatus, pro peccatis suis satisfacere potest, dummodo deposuerit affectum ad mortale peccatum, operaque satisfactoria faciat corde contrito, & satagente per opera illa amissam Dei gratiam recuperare.

611 **A** Ltiſiodorensis 4. p. Summæ, cum quibusdam aliis Veteribus, censuit iterandas poenitentias quacumque extra statum gratiæ factas. Rationem dat S. Antoninus 3. p. tit. 14. c. 20. §. 2. *quia in hoc concordant omnes, quod satisfactio facta in mortali, sicut nec alia opera, valent in foro Dei ad tollendum, vel minuendum debitum pœne pro peccatis, ad quod ordinatur omnis satisfactio.* Similia habet S. Thomas Supplem. q. 14. a. 2. Et 4. ad Annibaldum dist. 22. a. 2. ad 3. ubi propterea dicit, quod *pars satisfactiois facta in mortali oportet quod iteretur.* Eo quod, ut dixerat dist. 15., ne sublato quidem peccati obice reviviscat. *Non enim potest reviviscere quod vitæ caruit.*

612 Ipsemet tamen S. Doctor Supplem. q. 14. a. 2. ad 3. satis insinuat, imò articulo isto tertio ad 2. aperte declarat, se id intelligere de satisfactioe facta cum affectu peccati mortalis, vel quæ non fit corde contrito, satagenteque per satisfactionem illam se disponere ad reconciliationem cum Deo. Neque enim ea quæ fit ante Spiritum sanctum inhabitantem, sed per fidem & gratiam Spiritus sancti moventis cor poenitentis ad reconciliationem cum Deo, est opus planè mortuum, sed vivum, non vitæ perfectâ, sed inchoatâ, prout imperfecta contritio & confessio facta corde contrito in ordine ad absolutionem, per quam demum peccatorum obtinetur remissio, gratiæque justificantis infusio. Quemadmodum enim imperfecta contritio & confessio effectum suum ex opere operato sortiuntur accedente absolutione; ita & similiter satisfactio à Confessario injuncta, cordeque contrito ante absolutionem peracta. Neque enim frustratoriam esse, sed fructuosam, praxis Ecclesiæ, tam veteris, quam modernæ, demonstrat. Si enim satisfactionem taliter factam Ecclesia censeret, & olim censuisset frustratoriam, eam ante absolutionem fieri olim non jussisset, nec modo subinde juberet. Id autem olim frequenter jussit, sicut & hodie jussit de causis subinde juberet.

613 Quemadmodum igitur imperfecta contritio & confessio, corde contrito per fidem & gratiam Spiritus sancti moventis facta ab homine nondum justificato, non est opus planè mortuum, sed vivum, taliterque confitens & contritus non est omnino mortuus, sed vivus, vitæ proximè dictâ (juxta illud Augustini serm. 8. de verb. Dom. secundum Math. *quare confiteris in accusatione ipsius tui? quare confiteris, nisi quia ex mortuo vi-*

vus factus est?) ita etiam satisfactio ex fide & gratia excitante, &c. non est opus mortuum, sed vivum, & factum ab homine, qui non est omnino mortuus, sed vivus modo dicto: nec est opus frustratorium, sed utile ad salutem, & congruè meritorium. Distinguemdam quippe esse vitam duplicem, unam per gratiam Spiritus sancti cor moventis & excitantis; alteram per gratiam Spiritus sancti inhabitantis, Pius V. & Gregorius XIII. declararunt per Bullam, quâ articulos vulgò Bajanos proſcriperunt.

Nec obstat Apostolus 1. Cor. 13. dicens, *si distribuero in cibis pauperum omnes facultates meas, charitatem autem non habuerò, nihil mihi prodeſt.* Talis enim reverà charitatem habet, si non habitalem, saltem actualem. De qua Apostolo sermone esse, constat ex eo quod poenitenti nondum reconciliato haud dubiè proſint, non solum orationes, elemosynæ, lachrymæ, gemitus, jejunia, aliæque opera bona, quibus se disponit ad reconciliationem cum Deo; sed & actus fidei, spei, & initials dilectionis Dei, tamquam fontis omnis justitiæ, contritionisque inde conceptæ, sicut & cæterorum actuum, quibus peccatorem ad gratiam justificantem disponit Tridentinum docet iell. 6. c. 6.

Non obstat etiam ratio S. Thomæ supra, *non potest reviviscere quod vitæ caruit.* Tum quia satisfactio, de qua agimus, non omnino vitæ caruit. Tum quia ad hoc ut effectum suum operetur ex opere operato, non est necesse quod reviviscat, sed solum ut superveniente absolutione vivificetur vitæ perfectâ, quæ jam vivit vitæ inchoatâ; eo utique modo quo confessio, & imperfecta contritio. Siquidem confessio, imperfecta contritio, & satisfactio (per subsequentem affectum peccati mortalis non mortificata) superveniente absolutione (cum qua moraliter unijuntur, velut partes materiales cum formali, unumque cum ipsa faciunt Sacramentum, sicut materia & forma compositum unum) vivificantur vitæ perfectâ per gratiam sanctificantem, quam ex opere operato simul cum eadem absolutione producent. Hoc modo intellige quod Catechismus Romanus ait: *necesse est ut is qui Deo satisfaciit, jussus sit & Dei amicus.*

Illud tamen verum est (in quo Veteres concordant) quod satisfactio, sive ante, sive post absolutionem, facta cum affectu ad mortale peccatum, non valet in foro Dei ad tollendum debitum pœne pro peccatis, uti nec oratio, nec elemosyna sic facta. Tamen non omnis satisfactio taliter facta, iteranda sit, juxta S. Thomam citatâ q. 14. a. 9. ad 3. eò quod (inquit) *aliquæ satisfactioes sunt, ex quibus manet aliquis effectus in satisfaciensibus, etiam postquam actus satisfaciens transiit, sicut ex jejuniis manet corporis debilitatio, & ex elemosynarum largitione substantia diminuitur. Et sic de similibus. Et tales satisfactioes in peccatis factæ, non oportet ut iterentur. Quis quantum ad hoc quod de eis manet, per poenitentiam Deo acceptæ sunt. Et sic valent in foro Dei ad tollendum debitum pœne. Satisfactioes autem, quæ non relinquunt aliquos effectus in satisfaciensibus, postquam actus transiit, oportet ut iterentur, sicut orationes, & alia hujusmodi. Actus autem inferior, quia totaliter transiit, nullo modo vivificatur, sed oportet ut iterentur.*

CAPUT CCXIV.

Absolutè & univèrsim necessarium non est in postea satisfactio ante sacramentalem absolutionem impleatur.

T Ametſi enim graviorum criminum rei, sicut unum dùm veteris Ecclesiæ disciplinam, regit: